N°. 537. **DE GRONDWET.** 1855.

**VERSCHIJNT**
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

**ABONNEMENTSPRIJS:**
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . . *f* 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . . . . . " 5.50.

**DONDERDAG 15 FEBRUARIJ.**

UITGEVER-DIRECTEUR:
**C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.**
Hoofd-Correspondenten **M. Schooneveld en Zoon,**
Beurssteeg, te Amsterdam.
Brieven **franco** aan het Bureau, **De Grondwet.**
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

**PRIJS DER ADVERTENTIEN:**
Van één tot zes regels. . . . . . . . . *f* 0.90.
Voor elken regel meer. . . . . . . . . " 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijk en overlijden worden geplaatst tegen betaling van *f* 1, het zegelregt daaronder begrepen.

De *Nederlandsche Staats-Courant* bevat een wijdloopig verslag over de Japansche aangelegenheden, waarop in den laatsten tijd zoozeer de aandacht is gevallen. Dat rapport aan den Koning strekt, zooals de aanhef luidt, om, daar de "Japansche regering een "eersten stap gedaan heeft op den weg tot verzachting "van haar stelsel van afsluiting, en onder den genomen "maatregel ook Nederland begrepen is, de volhardende "en onbaatzuchtige pogingen in het licht te stellen, "welke de Nederlandsche regering tot bereiking van "dat oogmerk heeft aangewend, en in een omstandig "verhaal te treden van de verrigtingen, die meer on-"middellijk tot de verkregen uitkomst hebben geleid."

Het stuk is veel te uitgebreid, om het in extenso op te nemen. Derhalve verwijzen wij naar de *Staats-Courant* en deelen hier slechts mede, hetgeen de Min. van Koloniën *"de slotsom"* noemt, benevens het ontwerp van een tractaat tusschen Nederland en Japan te sluiten, opgemaakt in 1852.

Op het stuk zelf komen wij natuurlijk later terug.

Nederland heeft zijne roeping begrepen, toen het, op grond van den loop der wereldgebeurtenissen, het initiatief nam, om in het algemeen belang eene verzachting te bewerken van het stelsel van uitsluiting, dat ten aanzien van vreemde volken in Japan bestond. De brief van wijlen Zijne Majesteit Willem II getuigt daarvan onwedersprekelijk.

De Vereenigde Staten van Noord-Amerika hebben bij tractaat de openstelling verworven voor hunne vlag, van twee havens in het Japansche rijk, en eene andere mogendheid schijnt in gelijken zin te zijn geslaagd. Ik misken bij die uitkomst evenmin den indruk en drang, door magtige vloten uitgeoefend, als den invloed van dat gelijktijdig en ernstig streven van verschillende natien. Maar ik wensch ook erkend te zien het aandeel daarin van Nederland op den weg van raadgeving en overreding. Die vloten toch verwezenlijkten de voorspellingen van Uwer Majesteits Koninklijken Vader en moesten dus gereeder ingang verschaffen aan zijnen belangloozen raad. Het ontwerp-tractaat van 1852, — de brief van het opperhoofd op Decima dd. 2 November 1852, — de mededeeling van den gouverneur van Nagasaki dd. 9 November 1853, — de vergelijking eindelijk van het evengenoemd ontwerp-tractaat met de overeenkomst, door de Vereenigde Staten gesloten, het een en ander levert de onwraakbare bewijzen, dat de op last van Uwe Majesteit verordende maatregelen krachtig tot de verkregen resultaten van andere natien hebben bijgedragen.

Aan Nederland zijn de voorregten van het door de Vereenigde Staten tot stand gebragt tractaat, met de uitdrukkelijke gelijkstelling aan de meest begunstigde natien, in Japan op de meest plegtige wijze verzekerd geworden. De oude banden tusschen die beide rijken zijn door vriendschappelijke en vertrouwelijke toenadering en aansluiting naauwer toegehaald en bevestigd. Mist al de toekenning dier voorregten en gelijkstelling voor alsnog het verbindend karakter eener overeenkomst, zij bezit niettemin groote waarde. Immers, de zoogenaamde handelspassen, die nu sedert bijna eene eeuw den grondslag onzer toelating in Japan hebben uitgemaakt, zijn mede in den vorm eener eenzijdige concessie verleend geworden. Hoezeer het nu verworvene voor het oogenblik weinig dadelijke voordeelen aan Nederland moge opleveren, zoolang de Japansche regering geen eigenlijk handelsverkeer buiten de haven van Nagasaki gedoogt, die regering zal ongetwijfeld tot de overtuiging worden gebragt, dat ook de vergunning van den onbelemmerden handel op de toegankelijke havens niet duurzaam te onthouden is. Die vergunning wordt evenzeer door het belang van Japan zelf geboden, als zij op den weg ligt van het streven der Nederlandsche Regering, die zich thans in een eersten stap van het Japansch gouvernement op dien weg verheugen mag. Nederland toch heeft steeds beoogd eene openstelling van Japansche havens in het algemeen belang en ten behoeve van den handel. Aan die staatkunde belangloos vasthoudende, heeft Nederland voor zich geene voorregten in Japan gezocht, doch het heeft naar billijkheid gelijkstelling met anderen verlangd en verkregen, toen aan dezen gunsten waren toegekend.

Mijn tegenwoordig rapport strekt, om Uwer Majesteit een volledig overzigt aan te bieden van de dezerzijdsche verrigtingen en den tegenwoordigen staat der zaken in Japan. Het komt mij wenschelijk voor, dat stuk mede dienstbaar te maken aan de bevrediging der regtmatige belangstelling, die algemeen in dit onderwerp bestaat, en ik neem mitsdien de vrijheid, de magtiging van Uwe Majesteit te verzoeken, om het vorenstaand rapport in de *Nederlandsche Staats-Courant* te doen plaatsen.

ONTWERP VAN EEN TRACTAAT *te sluiten tusschen de gevolmagtigden van Z. M. den Koning der Nederlanden en Z. M. den Keizer van het Japansche Rijk.*

[TOEPASSELIJKE INLEIDING.]

Art. 1. De sedert meer dan twee eeuwen bestaande betrekkingen tusschen Nederland en Japan worden bevestigd.

Vrede zal voortdurend tusschen beide Rijken bestaan.

Art. 2. De haven van Nagasaki is ook voor andere zeevarende natien dan de Nederlanders opengesteld, ten einde zich daar van de noodige mond- en scheepsbehoeften te voorzien, hunne schepen te vertimmeren en hunne zieke schepelingen te verplegen.

Art. 3. Zoodanige zeevarende natien, die van ouds af met het rijk Japan in vrede leven, en zulks verlangen mogten, zullen zelfs ten handel worden toegelaten, mits met het rijk Japan een tractaat sluitende, op de grondslagen in het volgende artikel vermeld.

Art. 4. *a.* De handel zal zich bepalen tot de haven van Nagasaki, welke zal zijn opengesteld voor de zeevarenden van iedere natie, die een tractaat met Japan zal hebben gesloten.

*b.* Iedere alzoo ten handel toegelaten natie zal te Nagasaki een opperhoofd van haren handel (consul) hebben.

*c.* De Japansche regering zal aan de kooplieden van zoodanige natien eene wijk van Nagasaki ter hunner vestiging aanwijzen.

*d.* De buitenlandsche handel blijft van de Japansche zijde opgedragen aan de door Z. M. den Keizer geprivilegieerde kooplieden van de vijf rijkssteden Jedo, Miako, Ohosaka, Sekai en Nagasaki, en gesteld onder het toezigt van den gouverneur van Nagasaki.

*e.* Aan alle agenten van de Japansche vorsten (landsheeren) wordt de gelegenheid verschaft om vreemde handelsgoederen te koopen, tegen producten hunner landen.

*f.* Door de Japansche regering wordt een reglement vastgesteld, waarbij de wijs, waarop de handel zal worden gedreven en de politie voor de haven van Nagasaki zal worden uitgeoefend, wordt geregeld.

*g.* Door de Japansche regering zullen, ten gerieve van den handel met vreemdelingen, muntbiljetten worden uitgegeven, betaalbaar aan toonder bij de Keizerlijke geldkamer te Nagasaki en te Ohosaka.

*h.* Voor huishoudelijke uitgaven wordt aan de ten handel toegelaten vreemdelingen, het gebruik van Japansch kopergeld toegestaan.

*i.* De Japansche regering behoudt zich voor, om een matig tarief van inkomende en uitgaande regten in te voeren.

*j.* Alle geschillen, welke mogten ontstaan uit den handel tusschen vreemdelingen en de Japanners, zullen worden beregt door den consul dier natie, waartoe de vreemdeling behoort en den gouverneur van Nagasaki of deszelfs gemagtigde.

*k.* Overtredingen of misdaden blijven ter judicature of beoordeeling en bestraffing van de natie, waartoe de overtreder of misdadige behoort.

*l.* De Japansche regering verbindt zich om twee plaatsen aan te wijzen, alwaar de ten handel toegelaten natien scheepstimmerwerven en magazijnen van steenkolen zullen kunnen oprigten.

Eene dezer plaatsen zal gelegen zijn in het noorden van het Rijk, op Jesso, in de baai "de Goede Hoop", en de andere in het zuiden des Rijks, op een der eilanden van den Linschoten Archipel.

Art. 5. De bepalingen in het voorgaande artikel opgenomen, zullen aan de vreemde mogendheden, die zich tot het sluiten van een tractaat met het Rijk Japan aanmelden, als grondslagen van zoodanig tractaat worden voorgelegd.

Art. 6. In geval van het sluiten van tractaten met vreemde mogendheden op de boven vermelde grondslagen, zullen de Nederlanders gelijkgesteld worden met de meest begunstigde natien.

Slot-artikel. De ratificatie van dit tractaat door Zijne Majesteit den Koning der Nederlanden en Zijne Majesteit den Keizer van Japan zal worden uitgewisseld, zoodra de groote afstand tusschen Nederland en Japan zulks toelaten zal; maar inmiddels zullen afschriften van hetzelve, door de wederzijdsche gevolmagtigden, namens hunne Souvereinen, te teekenen en met hun zegel te bekrachtigen, onderling worden afgegeven, en zullen de daarin vervatte voorzieningen en schikkingen dadelijk gevolg nemen.

Gedaan te . . . . . . en onderteekend en met hunne zegels bekrachtigd, door de gevolmagtigden op den . . . . . . . . overeenkomstig met den . . . . . .

NOTA VAN TOELICHTING *op het ontwerp-tractaat tusschen Z. M. den Koning der Nederlanden en Z. M. den Keizer van Japan te sluiten.*

Zijne Majesteit de Koning der Nederlanden is verlangende, dat de aloude betrekkingen en de handel zijner onderdanen met het Rijk Japan aangehouden worden. Zijne Majesteit ziet de zwarigheden in, die in de Japansche instellingen bestaan, om aan de eischen van vreemde mogendheden tot het aanknoopen van handelsbetrekkingen met dat Rijk toe te geven, en voorziet de gevaren waaraan Japan onvermijdelijk bloot gesteld is, wanneer de Regering van dat Rijk aan redelijke eischen van dien aard geen gehoor geeft.

Ook acht zich Zijne Majesteit door de mededeelingen zijner onderdanen, die lang op Japan gevaren hebben en met Japansche zaken goed bekend zijn, beter dan eenig Vorst in staat gesteld om aan den Opperheer van dat Rijk voorstellen te doen tot verzachting van de strenge wetten tegen vreemdelingen; voorstellen waren tevens geschikt om de hoofden van andere zeevarende natien genoegen te doen nemen met die begunstigingen, welke de Opperheer van Japan, zonder de wetten, door den stichter zijner dynastie aan het Rijk gegeven, te verbreken, ook aan vreemde natien toestaan kan en mag.

Daarom heeft de Koning het besluit genomen om een tractaat tusschen Hunne Majesteiten den Koning der Nederlanden en den Keizer van Japan te doen ontwerpen en aanbieden, waarin, met eerbiediging van de wetten en oude gebruiken van het Rijk Japan, de weg aangewezen is lang welken voor de toekomst niet alleen een vriendelijk handelsverkeer met de onderdanen van Z. M. den Koning der Nederlanden onderhouden wordt, maar ook aan die van andere zeevarende natien, welke verlangen met Japan in handelsbetrekking te komen, of die door toevallige omstandigheden en met vreedzame bedoelingen de kusten van Japan naderen, zoodanige vergunningen van persoonlijke en handelsvrijheid toegestaan kunnen worden, waardoor hunne verlangens zooveel mogelijk bevredigd en de rust en vrede, welke Japan gedurende meer dan twee eeuwen genoten heeft, bewaard kunnen blijven.

Tot toelichting van zulk een hierbij gevoegd ontworpen tractaat, doet Z. M. de Koning de volgende regelen schrifts dienen.

Art. 1. Erkentelijk voor de onwankelbare toegenegenheid door de Japansche regering sedert meer dan twee eeuwen aan de Nederlanders betoond, wenscht Z. M. de Koning die betrekking bevestigd te zien.

In eenen tijd, waarin het zoude kunnen gebeuren, dat het Japansche Rijk in eenen oorlog gewikkeld wordt, wil Zijne Majesteit gaarne van Zijne toegenegenheid en vredelievende gevoelens jegens Japan doen blijken.

Art. 2. De scheepvaart en de walvischvangst neemt jaarlijks sterk toe in den Stillen Oceaan, en de daaraan verbonden gevaren maken het voor de zeevarende natien van het grootst belang, dat in Japan eene gelegenheid bestaat, om hunne schepen te vertimmeren en van levensbehoeften te voorzien.

Art. 3. Aangezien het te verwachten is, dat de President der Vereenigde Staten van Noord-Amerika en welligt ook andere magtige Europesche natien niet zullen rusten, voor dat een handelsverkeer met Japan voor hen zal zijn geopend, schijnt de wijsheid te gebieden, om, terwijl het nog tijd is, dat handelsverkeer toe te staan op zoodanige voorwaarden, die van de eene zijde, niet al te zeer aandruischen tegen de sedert langen tijd in Japan gevolgde beginselen, en tevens van de andere zijde, een gegrond uitzigt geven dat daarmede door die vreemde natien genoegen zal worden genomen.

Met dit tweeledig doel zijn de voorwaarden in art. 4 opgenoemd opgesteld.

Art. 4. *a.* De haven van Nagasaki schijnt het geschiktste om voor den handel met vreemdelingen te worden opengesteld, en daar de opening van geene andere haven wordt voorgesteld, blijft zoo doende de gemeenschap van vreemde natien met de overige gedeelten van Japan afgesloten.

*b.* Zulk een opperhoofd is echter niet de eenige koopman, maar het hoofd der vreemde kooplieden.

*c.* De Nederlanders hebben Decima tot verblijfplaats: ook voor vreemden zoude, zoo voor hunne woningen als voor hunne magazijnen, eene plaats kunnen worden aangewezen.

*d.* Daar bij de wetten van Japan het aan de ingezetenen verboden is om regtstreeks handel te drijven met vreemde kooplieden, zoo meent Zijne Majesteit dat het hier aangegeven middel groot nut kan hebben.

*e.* De hier voorkomende bepaling schijnt niet te strijden tegen de Japansche wet.

*f.* Bij het hierbedoelde reglement zal door de Japansche regering niet alleen geregeld worden de wijs waarop de handel volgens de grondslagen der bovenstaande bepalingen zal worden gedreven, maar ook in het belang van de goede orde, bepalingen kunnen gemaakt worden, omtrent de aankomst, het verblijf en het vertrek van schepen, de visitatie van schepen en het lossen en laden;

*g.* Aangezien de uitvoer van edele metalen, zoo als goud en zilver, in Japan verboden is en ook geen vreemd goud- en zilvergeld in het land mag in omloop zijn, zoo heeft men het hier opgenoemd middel uitgedacht om den handel met de vreemden mogelijk te maken.

*h.* De geringe uitgaven, welke de dagelijksche huishouding der vreemden noodzakelijk maakt, doet eene bepaling als hier voorkomt wenschelijk schijnen.

*i.* Dat op deze wijze door de Japansche regering eene belasting worde geheven van vreemde kooplieden, schijnt allezins billijk. Ook kan die belasting dienen, om een al te grooten toevoer van koopgoederen tegen te gaan. Die belasting zoude echter ook kunnen overdreven worden, zoo zelfs, dat zij met uitsluiting gelijk stond. Daarom is gesproken van een *matig* tarief.

*j.* Vereischt geene toelichting.

*k.* Vereischt geene toelichting.

*l.* De gemeenschap welke door middel van stoomschepen tusschen de Westkust van Noord Amerika en de Oostkust van Asia en het keizerrijk China ontworpen en gedeeltelijk reeds tot stand gebragt is, maakt de aangewezene plaatsen in het belang der stoomscheepvaart, vooral voor de Vereenigde Staten van Noord-Amerika onmisbaar. De Japansche regering zal waarschijnlijk door de aanwijzing dezer twee plaatsen voorkomen, dat meer of andere plaatsen door vreemde natien tot dit einde worden voorgesteld.

Art. 5. Men verwacht, dat in de eerste plaats, de Vereenigde Staten van Noord-Amerika geneigd zullen zijn, op de in art. 4 vermelde grondslagen een tractaat te sluiten, en dat zoo doende de vrede zal worden bewaard.

Art. 6. Z. M. de Koning der Nederlanden heeft voor Zijne onderdanen niets afzonderlijks bedongen, maar verwacht, dat deze bepaling bij Z. M. den Keizer van Japan geene bedenkingen zal vinden.

# Buitenland.

## ALGEMEEN OVERZIGT.

Het gerucht sedert eenigen tijd in omloop, dat eenige staten van den tweeden rang, in navolging van Piemont, bereid zouden zijn om eene alliantie aan te gaan met de Westersche mogendheden, door toetreding tot het tractaat van 10 April; die geruchten — zeggen wij — worden door verschillende bladen met klem herhaald. De landen, welke men bepaaldelijk aanwijst zijn de beide Sicilien en het Koninkrijk Portugal. Eenige Duitsche bladen, o. a. de *Sil.-Zeit.* en *de Augsb.* Zeit. meenen zelfs dit berigt, voor zoo verre den eersten staat betreft, stellig te kunnen mededeelen. Een ander geacht blad beschouwt die toetreding minstens als zeer waarschijnlijk. Wat Portugal betreft, gaat men zelfs zoo ver om het door dit land te leveren contingent op te geven: het cijfer daarvan zou 12,000 man zijn.

Deze berigten, waaraan wij aanvankelijk geen geloof hechtten, worden met te veel aandrang herhaald, om er hier geene melding van te maken. Doch wij doen zulks, met het voorbehoud, dat eene zoo hoogst teedere aangelegenheid vereischt.

Eene onbestemde ongerustheid, welke dikwerf meer ter neêr drukt, dan de bekendheid van een wezenlijk ongeluk, is thans te Parijs merkbaar. De toestand is sedert de laatste dagen niet gewijzigd; indien er al geen hoop bestaat, om de belangrijke onderhandelingen, waarvan sprake was, te zien tot stand komen: er bestaat ook geen vrees, dat zij mislukken zullen; er is geen merkwaardig feit van het tooneel des oorlogs bekend geworden; alles is steeds in denzelfden toestand, en nogtans is men zeer ongerust en zijn er vele ongunstige berigten in omloop.

Men sprak van nederlagen der geallieerden, van ongehoorzaamheid in de rangen hunner legers, van tegenspoeden der Turken te Eupatoria, van de mislukking der zending van Wedel-Usedom, van weigering om aan de conferentien te Weenen deel te nemen. Deze en meer dergelijke geruchten winnen sedert eenige dagen te Parijs veld, zonder dat zij in eenig opzigt worden bevestigd, en zonder dat er eenige grond bestaat om ze te kunnen motiveren. Zij hebben niettemin nadeeligen invloed op de Parijsche beurs uitgeoefend en ook bij de sluiting der Londensche was daling der fondsen merkbaar.

Onder al deze geruchten is er een, dat telkens met meer aandrang wordt herhaald: namelijk dat der terugroeping van generaal Canrobert. Men ontkent dit echter onophoudelijk. Sommigen zeggen, dat hij zou worden vervangen door generaal Pelissier; anderen spreken van een maarschalk van Frankrijk, die zou zijn aangewezen op hem op te volgen.

Het wordt nader bevestigd, dat het berigt van de terugtogt der Russische troepen van de grenzen van Gallicie, waarvan in eene telegrafische depêche melding werd gemaakt geheel onjuist was. Deze troepenbewegingen moeten geheel van toevalligen aard geweest zijn.

Van het oorlogstooneel weinig nieuws.

Men weet, dat er eenige belangrijke veranderingen in het paleis van den Sultan hebben plaats gehad en dat de eerste kamerheer en zijne beide secretarissen plotseling hun ontslag hebben ontvangen. Deze strenge maatregel zou op aandrang van Reschid-Pacha genomen zijn, daar de hooge ambtenaren, welke hierdoor getroffen zijn het kabinet vijandig gezind waren.

Uit Weenen wordt gemeld, dat de heer baron Edouard Bach, broeder van den minister van Binnenlandsche Zaken, aangewezen wordt, om, hetzij den heer Toggenberg, als gouverneur van Venetie (die tot minister van Koophandel benoemd is), of den gouverneur der bank, den heer Pipitz, te vervangen.

Men meldt uit Stuttgart, dat de Koning van Wurtemberg zijne goedkeuring heeft geschonken aan het besluit van den Rijksdag, waarbij het op voet van oorlog brengen der Duitsche bonds-contingenten wordt bevolen. Men meldt, dat het gouvernement binnen kort aan de Kamer een crediet van 3 millioen florijnen zal aanvragen.

# Binnenland.

## Staten-Generaal.

### Tweede Kamer.

*Wetsontwerp tot afschaffing van den accijns op het Gemaal en gedeeltelijke vervanging daarvan door eene heffing bij hoofdelijken omslag.*

Wij WILLEM III, enz.

Allen, enz.

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de gunstige toestand van 's Rijks geldmiddelen toelaat om tot eene vermindering van lasten over te gaan, en dat daarbij in de eerste plaats moet gelet worden op die belastingen, welke op de meest noodige levensmiddelen drukken,

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1. De rijks-accijns op het gemaal wordt met den 1sten Januarij 1856 afgeschaft, en dien ten gevolge alsdan buiten werking gesteld de wetten van 29 Maart 1833 (*Staatsblad* no. 3), 26 November 1847 (*Staatsblad* no. 70), 26 Mei 1849 (*Staatsblad* no. 20), 28 Junij 1854 (*Staatsblad* no. 101) en art. 2 der wet van 18 December 1852 (*Staatsblad* no. 209).

Art. 2. Met den 1sten Januarij 1856 wordt ingevoerd eene jaarlijksche heffing bij hoofdelijken omslag.

Art. 3. Het te heffen bedrag wordt vastgesteld op *een millioen vijf honderd duizend gulden.*

Het aandeel daarvan voor elke provincie bedraagt:

| | | |
|---|---|---|
| voor | Noordbrabant | *f* 131,130.00 |
| 〃 | Gelderland | 144,340.00 |
| 〃 | Zuidholland | 364.380.00 |
| 〃 | Noordholland | 342,220.00 |
| 〃 | Zeeland | 87,170.00 |
| 〃 | Utrecht | 84,320.00 |
| 〃 | Friesland | 110,690.00 |
| 〃 | Overijssel | 66,580.00 |
| 〃 | Groningen | 87,090.00 |
| 〃 | Drenthe | 21,360.00 |
| 〃 | Limburg | 60,720.00 |

Deze verdeeling wordt om de vijf jaren herzien.

Art. 4. De voor iedere provincie bepaalde som wordt door Gedeputeerde Staten over de gemeenten omgeslagen.

Die omslag geschiedt hoofdzakelijk in de verhouding, waarin door de ingezetenen der gemeenten in de directe belastingen wordt bijgedragen en met inachtneming van hare bekende meerdere of mindere welvaart.

Van het bedrag, waarvoor iedere gemeente wordt aangeslagen, geven Gedeputeerden Staten kennis aan het gemeentebestuur.

Art. 5. Het gemeentebestuur, dat zich met den aanslag der gemeente bezwaard acht, wendt zich, binnen eene maand na daarvan kennis te hebben bekomen, tot Gedeputeerde Staten, en tot Ons binnen eene maand na de beschikking van Gedeputeerde Staten, wanneer zij daarin niet kunnen berusten.

De beschikking van Gedeputeerde Staten vermeld de gronden waarop zij berust.

Wij beschikken daarop, na den Raad van State te hebben gehoord.

Art. 6. De aanslag der gemeente kan geheel of gedeeltelijk uit de inkomsten der gemeente worden gekweten en als uitgave der gemeente door haar bestuur op de begrooting der uitgaven worden gebragt.

Art. 7. De aanslag der gemeente wordt, behoudens de kwijting volgens het voorgaande artikel, over de ingezetenen omgeslagen of verdeeld door eene jaarlijks door Gedeputeerde Staten voor iedere gemeente te benoemen commissie van vijf personen, waaronder steeds de ontvanger van 's Rijks directe belastingen behoort. Waar zulks in het belang der dienst wordt gevorderd, kunnen door Gedeputeerde Staten ook plaatsvervangers benoemd worden.

Art. 8. Zij, die als lid der commissie, in art. 7 vermeld, worden benoemd en het lidmaatschap aanvaarden, zijn gehouden, om binnen drie dagen na hunne benoeming kennis te hebben gekregen, van die aanvaarding schriftelijk aan Gedeputeerde Staten te doen kennis dragen.

Hij, die van zijne benoeming verlangt ontslagen te worden, is gehouden een daartoe strekkend verzoek aan Gedeputeerde Staten binnen gelijke drie dagen in te dienen. Gedeputeerde Staten voorzien in dat geval ten spoedigste in de openvallende plaats.

Art. 9. Het hoofd van het gemeentebestuur is verpligt aan de commissie, in art. 7 vermeld, al de inlichtingen te geven of te doen geven, die zij tot het regelen der aanslagen noodig mogt hebben.

Art. 10. Bij de verdeeling wordt door de commissie van het beginsel uitgegaan, dat de belasting verschuldigd is door allen, die op het tijdstip der verdeeling in de gemeente met der woon gevestigd zijn.

Zij die in meer dan één gemeente eene woning hebben, worden in iedere gemeente aangeslagen, doch hebben regt op ontheffing in verhouding van den tijd in de andere gemeente zijner woning doorgebragt.

Art. 11. De belastingschuldigen worden voor den hoofdelijken omslag in klassen verdeeld.

Bij hunne rangschikking in klassen worden dezelfde grondslagen gevolgd als in de tweede alinea van art. 4 zijn aangewezen.

Onvermogenden worden niet aangeslagen.

Art. 12. Bij den aanslag van het hoofd des huisgezins geschiedt deze in evenredigheid van het getal personen waaruit zijn huisgezin bestaat.

Kinderen beneden het jaar worden in den aanslag niet begrepen.

Huisgezinnen, meer dan 3 inwonende wettige kinderen tellende, worden voor de meerdere kinderen slechts voor de helft aangeslagen.

Art. 13. Het hoofd van het huisgezin is de belasting schuldig voor al de personen van zijn gezin, daaronder begrepen de bij hem inwonende personen en dienst- en werkboden, behoudens zijn verhaal op hen, die, ofschoon bij hen inwonende, niet tot zijn gezin behooren.

Inwonende personen, blijkbaar tot eene hoogere klasse dan het hoofd des huisgezin behoorende, zijn zelve belastingschuldigen.

Art. 14. Op voordragt van Gedeputeerde Staten wordt door Ons om de vijf jaren ten aanzien van elke gemeente de som bepaald, welke als omslag voor een lid des huisgezins of belastbaar persoon niet mag overschreden worden, behoudens de verhooging wegens herbelasting en plaatselijke opcenten.

Art. 15. De commissie is verpligt het beheer der aanslagen binnen den daartoe te bepalen tijd aan Gedeputeerde Staten in te zenden. Die tijd kan, op verzoek der commissie, door Gedeputeerde Staten voor langstens 14 dagen worden verlengd. Bij verzuim der commissie om het hier ter bepaalder tijd in te zenden, wordt de commissie door Gedeputeerde Staten ontbonden. In dat geval wordt het kohier ambtshalve door den rijksontvanger van de directe belastingen opgemaakt. Op gelijke wijze wordt

Gedeputeerde Staten het opmaken van het kohier aan dien ontvanger opgedragen, wanneer ten gevolge van weigering van een of meer der benoemden, en indien naar het oordeel van Gedeputeerde Staten geene andere personen beschikbaar zijn om de weigerachtigen te vervangen, de commissie niet mogt kunnen worden tot stand gebragt.

Art. 16. De kohieren worden door Gedeputeerde Staten onderzocht, en na goedbevinding, executoir verklaard door Onzen commissaris en aan het gemeentebestuur gezonden. Het gemeentebestuur doet de executoir-verklaring dadelijk afkondigen [en] het kohier wordt gedurende 14 dagen ter inzage van de ingezetenen op de secretarie der gemeente nedergelegd. Na verloop van dien tijd wordt het ter invordering aan den rijksontvanger der directe belastingen ter hand gesteld.

Art. 17. De belastingschuldige die zich met zijnen aanslag bezwaard acht, kan zich, binnen ééne maand na de afkondiging van het kohier, tot Gedeputeerde Staten wenden, die daaromtrent uitspraak doen overeenkomstig de beginselen dezer wet.

Voor zooverre het de dubbele aanslagen betreft, bij art. 10 vermeld, staat de termijn tot het inbrengen van bezwaar open tot het einde van het betrokken jaar.

Art. 18. Wanneer de aanslag der gemeente volgens art. 6 geheel of gedeeltelijk uit de inkomsten der gemeente moet worden voldaan, geschiedt de aanzuivering door haar op denzelfden voet als door hen, die hoofdelijke belasting schuldig zijn.

Art. 19. De alzoo in de gemeentekas verschuldigde gelden, die bij het einde van het jaar niet bij den rijks-ontvanger der directe belastingen zijn gestort, worden het volgende jaar bij herbelasting over de ingezetenen der gemeente omgeslagen.

Gelijke herbelasting heeft plaats van het bedrag der op de kohieren afgeschreven wordende ontheffingen en oninbare aanslagen der ingezetenen.

Het bedrag der ten gevolge van art. 5 verleend wordende verminderingen wordt over hetzelfde of het volgende dienstjaar over al de gemeenten van de provincie omgeslagen.

Art. 20. Wij behouden Ons voor, om bij algemeenen maatregel van inwendig bestuur omtrent den tijd en de wijze van uitvoering der bepalingen van deze wet de noodige voorschriften te geven.

Art. 21. De wet van 22 Mei 1845 (*Staatsblad* no. 22) op de invordering van 's Rijks directe belastingen is ook van toepassing op de invordering van deze belasting, met dien verstande, dat de regelen, ten aanzien van de belasting op het personeel vastgesteld, worde vervolgd.

Art. 22. Onverminderd de bevoegdheid der gemeenten tot het heffen eener plaatselijke belasting op het gemaal van tarwe, spelt en rogge, kunnen tot dekking der plaatselijke uitgaven [illegible] opcenten op de belasting, bij deze wet vastgesteld, tot 100 gaan.

Art. 23. De acten van benoeming der leden van de commissie, in art. 7 bedoeld, de verzoeken en kennisgevingen, naar art. 8 in te leveren, en de daarop vallende beslissingen, de bezwaarschriften, in art. 17 vermeld, de daarop te nemen beslissingen en de dientengevolge te verleenen ordonnantien zijn vrij van zegel,

Lasten en bevelen.

(*De Memorie van Toelichting geven wij morgen.*)

---

Het wetsontwerp tot regeling van de uitoefening der veeartsenijkunst, is van den volgenden inhoud:

Art. 1. Tot de uitoefening der veeartsenijkunst zijn uitsluitend bevoegd zij, die, na afgelegd examen, van Onzentwege tot veeartsen zijn bevorderd.

Art. 2. Een algemeene maatregel van inwendig bestuur regelt de inrigting en de kosten van het examen.

Art. 3. Onze Minister van Binnenlandsche Zaken bepaalt den tijd en de plaats van het examen.

Hij regelt de wijze van oproeping der candidaten en den vorm der uit te reiken diploma's.

Art. 4. De veeartsen zijn verpligt de bewijzen hunner bevoegdheid te laten viseren door den Rijks-veearts, in wiens district zij zich vestigen.

Zij worden gestraft met eene geldboete van *f* 10 tot *f* 25 indien zij, alvorens dit visum te hebben verkregen, tot de uitoefening van hun beroep overgaan.

Art. 5. Zij zijn bevoegd geneesmiddelen te leveren, doch uitsluitend ten behoeve van dieren, die zij zelve behandelen.

Art. 6. Zij voorzien de voorwerpen waarin zij geneesmiddelen afleveren van een door hen onderteekend en gedagteekend opschrift, houdende aanwijzing van de soort van het dier, waarvoor het middel is bestemd, den naam des eigenaars en de wijze van gebruik van het middel, onder bijvoeging van het woord »*vergift*«, indien het middel daartoe behoort.

De opschriften worden bij geneesmiddelen tot inwendig gebruik op *ongekleurd*, bij die tot uitwendig gebruik op *blaauw* papier gesteld.

Art. 7. Zij hebben in voorraad eene genoegzame hoeveelheid van geneesmiddelen, toestellen en werktuigen, naar het voorschrift daaromtrent door Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken te geven.

Art. 8. Zij bewaren de vergiften, afgescheiden van de overige geneesmiddelen, in eene gesloten kast.

Art. 9. Zij onderwerpen hunne geneesmiddelen, toestellen en werktuigen aan het onderzoek van den Rijks veearts, op diens aanvrage.

Zij zorgen, dat het onderzoek ook in hunne afwezigheid kunne plaats hebben.

Art. 10. Zij teekenen dagelijks in een register voluit geschreven de voorschriften der afgeleverde geneesmiddelen op, met bijvoeging van de namen der eigenaars der dieren en de soort van deze, waarvoor zij zijn bestemd.

Art. 11. Zij doen telkens binnen 24 uren aan het gemeentebestuur en den Rijks-veearts schriftelijk aangifte van de door hen opgemerkte veeziekten, welke tot het nemen van politie-maatregelen aanleiding kunnen geven.

De veeartsen, welke deze aangifte hebben nagelaten, worden gestraft met gevangenisstraf van 7 tot 14 dagen en geldboete van *f* 25 tot *f* 100, te zamen of afzonderlijk.

Art. 12. Zij, die de veeartsenijkunst, zonder daartoe bevoegd te zijn, uitoefenen, worden gestraft met gevangenis van 7 tot eene maand, en geldboete van *f* 50 tot *f* 200, te zamen of afzonderlijk.

De middelen en werktuigen, door hem geleverd of gebruikt, worden door den regter verbeurd verklaard of daarvan de vernietiging door hem bevolen.

Art. 13. De wet houdt voor uitoefening der veeartsenijkunst elke raadgeving of elk voorschrift, elke toediening of toepassing van middelen of werktuigen ter genezing van eenige ziekten of eenig gebrek van dieren, indien daarvoor regtstreeks of zijdelings belooning is gevraagd of aangenomen.

Art. 14. De veeartsen, welke de voorschriften van de artt. 8, 9 en 10 niet nakomen, worden gestraft met geldboete van *f* 25 tot *f* 100.

Art. 15. De overtredingen van de artt. 6 en 7 worden gestraft met geldboete van *f* 3 tot *f* 75.

Art. 16. Bij elke veroordeeling tot geldboete wordt tevens door den regter bepaald, dat de veroordeelde, indien hij niet binnen eene maand, na daartoe bij deurwaarders-exploit te zijn aangemaand, aan den inhoud van het vonnis heeft voldaan, door gevangenzetting daartoe zal worden genoodzaakt.

De duur dezer gevangenzetting is hoogtens tot verhaal eener boete beneden *f* 25 één dag, van *f* 25 tot *f* 50 drie, van *f* 50 tot *f* 100 zeven, en van *f* 100 of daarboven, veertien dagen.

De geheele voldoening aan den inhoud van het vonnis ontslaat van het verder ondergaan der gevangenzetting.

Art. 17. Met het toezigt op de uitoefening der veeartsenijkunst en alles wat den algemeenen gezondheidstoestand van het vee betreft, zijn, onder de leiding van Onzen Minister van Binnenl. Zaken en aan dezen ondergeschikt, belast Rijks-veeartsen.

Art. 18. De bepaling van het aantal der Rijks-veeartsen, de regeling hunner bezoldiging en de aanwijzing der districten, waarin zij werkzaam zijn, geschieden door Ons.

Art. 19. De Rijks-veeartsen worden door Ons voor den tijd van 6 jaren benoemd.

Zij kunnen ten allen tijde door Ons worden ontslagen.

Art. 20. Zij leggen bij de aanvaarding hunner bediening in handen van den regter van het kanton, waarin zij wonen, den eed of de belofte af »dat zij de verpligtingen, »hun opgelegd, met naauwgezetheid zullen vervullen.«

Art. 21. Zij zijn bevoegd, van hunne ambtsverrigtingen relaas en van de hun gebleken overtredingen dezer wet, alsmede van de wetten en verordeningen van gezondheidspolitie, het vee betreffende, proces-verbaal op te maken.

Zij zijn tevens bevoegd, het voorwerp der overtreding en hetgeen uit de overtreding is voortgesproten, alsmede de middelen en werktuigen, die tot het plegen van de overtreding gediend hebben, of daartoe zijn bestemd geweest, in beslag te nemen.

De relazen en processen-verbaal moeten, om als schriftelijke bescheiden te gelden, door hen zijn opgemaakt op den eed, bij de aanvaarding hunner bediening gedaan, of daarna met eede worden bevestigd.

Door deze bepaling wordt niet te kort gedaan aan de bevoegdheid van andere ambtenaren.

Art. 22. Zij zijn vergezeld van een beambte der politie, bevoegd, ter uitoefening hunner functien, alle stallen, weiden of andere verblijfplaatsen van vee binnen te treden.

Zij zijn verpligt aan de eigenaars of gebruikers dier verblijfplaatsen, op hun verzoek, eene schriftelijke verklaring van het doel der voorgenomen ambtsverrigting te geven.

De eigenaars of gebruikers, die weigeren hen toe te laten, of die hen in hunne ambtsverrigtingen belemmeren, worden gestraft met gevangenisstraf van 3—7 dagen en geldboete van *f* 25—*f* 75, te zamen of afzonderlijk.

Art. 23. Zij, die vóór de afkondiging dezer wet, van rijkswege tot veeartsen zijn bevorderd, doen, op verbeurte der boete bij het tweede lid van art. 4 bepaald, binnen 3 maanden de bewijzen hunner bevoegdheid viseren door den Rijks-veearts, in wiens district zij gevestigd zijn.

Art. 24. Zij, die binnen eene maand na de afkondiging dezer wet bij het gemeentebestuur, waaronder zij wonen, de bewijzen overleggen dat zij den ouderdom van 35 jaren hebben bereikt, en gedurende de laatste 5 jaren de veeartsenijkunst hebben uitgeoefend, blijven daartoe nog 2 jaren bevoegd.

Zij kunnen binnen dien termijn tot veeartsen worden bevorderd na het afleggen van een practisch examen, ingerigt volgens een door Ons te geven voorschrift.

Lasten en bevelen.

## MEMORIE VAN TOELICHTING.

De veeartsenijkunst wordt tot dusverre vrij en onbelemmerd uitgeoefend door elk, die zich daartoe geroepen acht. Die vrijheid schijnt in menig opzigt schadelijk te werken en beperking te behoeven naar vaste regels. Het tegenwoordig voorstel van wet strekt tot voorziening in die behoefte. Daarbij worden in de eerste plaats tot de uitoefening der veeartsenijkunst alleen zij toegelaten wier bekwaamheid bij het examen is gebleken, en, in de tweede plaats, de regten en verpligtingen der veeartsen benevens het toezigt op hunne handelingen geregeld. Eindelijk is door strafbepalingen tegen overtreding der wet voorzien.

Art. 1. Meer dan het afleggen van examen schijnt in billijkheid niet te kunnen worden geëischt. Elk die zich voor dat examen wenscht bekwaam te maken doe dat op de wijze, die hem goeddunkt en met de middelen onder zijn bereik.

De toegang tot de lessen aan 's Rijks veeartsenijschool is zeer gemakkelijk en vordert niet veel kosten. Het is te wenschen, dat van dit onderwijs een ruim gebruik worde gemaakt. Wie dit echter door bijzondere omstandigheden niet kunnen en elders gelegenheid vinden zich te bekwamen, uit te sluiten, schijnt noch noodig noch wenschelijk.

Art. 5. Deze bevoegdheid is noodig, wil de veearts in zijne betrekking een middel van bestaan vinden. Zij is binnen enge grenzen beperkt, en mag niet ontaarden in het houden van een medicijn-winkel. Het artikel schijnt daartegen te waarborgen.

Art. 6. Zonder deze bepaalde aanduiding van de bestemming der geneesmiddelen, is vergissing ligt mogelijk, die, vooral wanneer het vergiften geldt, bedenkelijke gevolgen kan hebben.

Art. 9. De inspectie door den Rijks-veearts behoort ten allen tijde te kunnen geschieden. Het tweede lid van dit artikel belet dat zij door werkelijke of voorgewende afwezigheid van den veearts worde ontdoken.

Art. 10. Overschrijding der bevoegdheid, in art. 5 toegekend, schijnt het best door inzage dezer registers te ontdekken.

Art. 11. De noodzakelijkheid dat het publiek gezag spoedig kennis drage van het bestaan van ziekten waartegen het in het belang der algemeene gezondheid van menschen of dieren maatregelen behoort te nemen, behoeft wel geen betoog. Deze ziekten zijn bezwaarlijk onder eenen algemeenen naam aan te duiden. Hare omschrijving, hier gebezigd, schijnt bij deskundigen althans niet tot misvatting te kunnen leiden.

Art. 12. De wet wil tegen kwakzalverij, die zij ernstig wenscht te weren, gestrenge straf bedreigen, doch tevens aan den regter eene behoorlijke ruimte voor de toepassing laten, ten einde hij naar omstandigheden, die vooral ten aanzien van het door de schuldigen berokkend nadeel veel kunnen verschillen, handele.

Art. 13. Eene bepaalde omschrijving van het bij het voorgaande artikel met straf bedreigde feit, schijnt onmisbaar. Zonder haar zal de regter in menig geval den beklaagde van regtsvervolging moeten ontslaan. De ondervinding heeft dit op een gelijksoortig terrein, de uitoefening der *geneeskunst*, geleerd. Bij het beginsel, dat het eischen of aannemen van belooning het criterium der strafbare daad uitmaakt, schijnen in de gegeven omschrijving de grenzen niet te verre uitgebreid.

Art. 17. Ten einde de stipte naleving der wet behoorlijk te verzekeren en de Regering in staat te stellen in het belang van den algemeenen gezondheidstoestand van het vee, de vereischte maatregelen te nemen, is een waakzaam toezigt van deskundige ambtenaren raadzaam voorgekomen. Hun aantal behoeft niet groot te zijn en evenmin eene meer dan matige bezoldiging aan de betrekking verbonden te worden, waarvan de werkzaamheden althans in de eerste jaren gering wezen zullen, zoolang het getal veeartsen niet aanzienlijk vermeerderd is. Orde en eenheid in de vervulling hunner werkzaamheden schijnt gewaarborgd door de ondergeschiktheid der Rijks-veeartsen aan den Minister van Binnenlandsche Zaken, tot wiens departement de onderwerpen hunner taak eigenaardig behooren.

Art. 19. Aanstelling voor een bepaalden tijd geeft gelegenheid tot vervanging van min geschikten, zonder persoonlijke krenking.

Art. 20. Beëdiging der Rijks-veeartsen, als ambtenaren, is, uit hoofde der hun gegeven regten, noodzakelijk.

Art. 21. De noodzakelijkheid, dat de Rijks-veeartsen, als ambtenaren met het opsporen van misdrijven belast, de hier verleende bevoegdheden bezitten, springt in het oog. De verklaring van het vierde lid van dit artikel zal het misverstand voorkomen, alsof het opsporen en constateren der overtredingen, aan deze speciale ambtenaren opgedragen, voortaan buiten den kring der gewone ambtenaren van politie en justitie zou liggen.

Art. 23. Het kon zonder uitdrukkelijke vermelding welligt schijnen alsof de tegenwoordige veeartsen van het bij art. 4 voorgeschreven visum ontslagen waren. Ook zij echter dienen zich aan dien kleinen last, het eenig middel waardoor bekendheid met het personeel mogelijk is, te onderwerpen.

Art. 24. Het aantal geëxamineerde veeartsen wordt door dat van de zoogenaamde empiristen thans meer dan vijf maal overtroffen. Wierd de uitoefening der praktijk aan de laatsten eensklaps ontzegd, de eersten zouden onmogelijk in de behoefte aan hulp kunnen voorzien. Een termijn van 2 jaren schijnt echter voldoende gelegenheid aan de geschikte empiristen te geven, om zich tot het examen voor te bereiden. De wet sluit van het genot dezer overgangsbepaling hen uit, die minder dan vijf jaren het beroep van veearts hebben uitgeoefend, binnen welk tijdsverloop eene genoegzame ervaring niet aannemelijk is. Zij die jonger dan 35 jaren zijn kunnen zonder groot bezwaar zich tot het volledig examen, bij art. 1 bedoeld, bekwaam maken hetzij door het bijwonen der lessen aan de veeartsenijschool hetzij op andere wijze.

---

*'s Gravenhage*, 14 Februarij.

Door den Aartsbisschop Zwijsen is op den 18 Januarij jl. gearresteerd een algemeen reglement voor de parochiale armbesturen en andere Katholieke instellingen van weldadigheid in het Aartsbisdom Utrecht.

De volgens dat reglement te benoemen armbesturen treden

op den tweeden Zondag na Paschen, op welken dag de bestaande armbesturen worden opgeheven en ontbonden.

---

De binnenloodsen van Hellevoetsluis hebben aan de Tweede Kamer ingezonden een adres, waarbij zij hunne bezwaren ontwikkelen tegen de aanhangige wetsvoordragt op de loodsdienst voor Zeeschepen.

Huns inziens is het, niet alleen noodig, dat de loodsdienst worde geregeld, verbeterd en ingerigt naar de eischen des tijds, maar vooral eene eerste vereischte, dat de regten en verpligtingen der personen, met de uitvoering der dienst belast, der Loodsen, worden gestipuleerd en bepaald. En dit is huns inziens, niet genoeg in de stukken bij het ontwerp van wet gevoegd, voor oogen gesteld.

Vooral hebben zij er bezwaar tegen, dat er nu weder eene tariefsvermindering van 25, 30 en 40 pCt. zal plaats hebben en zij gelooven dat zij dan juist de helft belooning zullen ontvangen van hetgeen bij het besluit van 5 Julij 1835 was toegekend.

Eene *tweede* bedenking is de regeling van hun pensioen of onderstand. Indien de loods na zijne moeijelijke en dikwijls gevaarvolle taak, met de gebreken des ouderdoms en de overblijfsels van eene geschokte gezondheid en dikwijls, zoo niet meestal bezocht met ligchaamsgebreken, in en door de dienst verkregen, slechts als maximum een pensioen van ƒ 180 's jaars kan verkrijgen, zal hij dan aan het einde van zijn leven niet aan de armoede ten prooi zijn en van de liefdadigheid moeten leven? Huns inziens moet het pensioen, dat hun zal worden toegekend, geëvenredigd zijn aan de betrekking, die zij hebben bekleed, *gelijk dit steeds het geval is* in alle andere betrekkingen.

Eindelijk hebben zij bezwaar tegen de voorgedragen vermindering der loodsgelden.

Dien ten gevolge verzoeken de adressanten, dat de Kamer bij de behandeling der loodswet, aandringe, *ten eerste op het behoud der inkomsten* zoo als ze nu zijn, na de ingevoerde tariefs-vermindering, ingevolge het Kon. Besluit van 7 Februarij 1852, *ten tweede: op een billijke regeling van het pensioen*, dat steeds te laag was en dat hun toch na volbragten dienstlijd of bij bekomen gebreken billijk toekomt.

Ook de zeeloodsen voor de Maas, Goedereede en Brouwershaven, hebben zich bij adres tot de Tweede Kamer gewend, om hunne bezwaren tegen het wetsontwerp op het loodswezen te doen kennen. Zij verzoeken mede: 1o. dat geene vermindering moge gebragt worden in hunne inkomsten; en 2o. dat hun, na volbragten moeitevollen diensttijd, eene betere belooning worde toegedacht.

---

* De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten Generaal hebben heden een aanvang gemaakt met het onderzoek van de aanhangige ontwerpen van wet. Heden hebben zij in overweging genomen de ontwerpen van wet: 1o. nopens den grindweg van Willemstad; 2o. de opheffing van het fonds voor het zuidelijk frontier; 3o. het fonds voor de bakengelden; 4o. het koloniale batig slot; en 5o. de brieven-posterij.

---

* Het heeft H. M. de koningin-moeder behaagd, aan de vrouwen-vereeniging van weldadigheid te Noordwijk-binnen eene som van ƒ50 te schenken.

---

* Het thé-dansant, dat gisteren avond ten hove plaats had, was even als de vroegere, zeer luisterrijk. Het werd wederom in de rijke zalen gehouden. Het werd bijgewoond door HH. KK. HH. prins en prinses Hendrik, prins en prinses Frederik, den hertog van Saxen Weimar en zijne dochter, prinses Anna. Onder de vele genoodigden merkte men op de leden van het corps diplomatique, de Ministers, enz.

---

* De Minister van Buitenlandsche Zaken, de heer van Hall, zal aanstaanden Maandag, bij gelegenheid van den verjaardag van Z. M. den Koning, een buitengewoon groot diplomatiek diner en gala geven.

---

* De sub-commissie ter bevordering van de belangen der 's Gravenhaagsche Nijverheid op de in 1855 te houden tentoonstelling te Parijs, heeft ter kennis van het publiek gebragt, dat van de daarvoor uit deze gemeente bestemde goederen eene tentoonstelling zal worden gehouden ten voordeele der algemeene armen van den 18den tot den 25 Februarij 1855, in het locaal der Teeken-academie, aan den Boschkant, van des voormiddags 10, tot des namiddags 4 ure, en des Zondags van des middags 12 tot des namiddags 4 ure.

---

Naar men verneemt heeft Z. M. de Koning bewilliging verleend aan den heer J. P. de Bordes en eenige andere heeren tot het oprigten van eene wasch- en badinrigting te Utrecht. Het doel dier inrigting is, het wasschen van kleederen, linnen en andere goederen en het nemen van baden goedkoop en gemakkelijk te maken, waardoor eene ruime gelegenheid wordt opengesteld, om zindelijkheid bij de minvermogende klasse te bevorderen.

---

Z. M. heeft goedgevonden om de disciplinaire straffen voor de militairen bij het leger op eene aanzienlijke wijze te verligten.

---

Bij Koninklijk besluit is bepaald, dat aan de sergeants-majoors bij de korpsen zonder onderscheid nu en voor altijd de toestemming tot het aangaan van huwelijken zal worden gegeven.

---

Men verneemt, dat door het Engelsche admiraliteits-hof het schip *Jeanne Marie*, kapt. Kolle, van Riga naar Amsterdam, dat te Londen opgebragt is, prijs is verklaard; de lading zal echter tegen vergoeding der onkosten vrij gegeven worden.

---

De voorloopige concessie voor den noordelijken spoorweg die dezer dagen zou verleend zijn, wordt bepaald *tegengesproken*. Men schrijft daaromtrent aan het *Handelsblad* het volgende: Er zijn op dit oogenblik op nieuw slechts onderhandelingen met de aanvragers om concessie, de heeren Baron van Heemstra c. s. van de zijde der regering geopend; doch het is er nog ver van verwijderd, dat de concessie reeds zoude zijn verleend, en wel uithoofde de heeren van Heemstra nog op lange na niet bereid zijn (en van hun standpunt teregt) om de door de regering gestelde voorwaarden aan te nemen. Hunne *hoofd*bezwaren daartegen zijn die, welke door den Harlinger correspondent worden opgegeven, en in dat opzigt was deze goed onderrigt. Met het oog op het hoog belang der zaak voor de noordelijke provincien des rijks, voor wie zij als het ware eene levenskwestie is, is het intusschen te hopen, dat de regering eenigszins meer aannemelijke voorwaarden moge stellen, en de aanvragers om concessie alzoo in de gelegenheid zullen kunnen worden gebragt, zonder nadeelige gevolgen voor zich zelven, de concessie te kunnen aanvaarden.

---

In de zaak van Appeltern is, volgens *de Tijd* door Gedeputeerde Staten van Gelderland aan den raad der genoemde gemeente de authorisatie geweigerd, om bij den Hoogen Raad regt te zoeken tegenover de Hervormde gemeente, die aanspraak maakt op de openbare school en de onderwijzerswoning.

---

* **Scheveningen**, 14 Februarij. Gisteren avond is naar Londen onder zeil gegaan met eene lading boter en eendvogels de pink *Martijntje Mos*, stuurman Pieter Mos, reeder Albert Mos.

— In den loop van den dag van heden vertrekt naar Ostende, met eene lading bokking en zouten visch de pink *Koopmans Welvaren*, stuurman Jacob van der Harst, reeder Pieter de Niet.

---

* **Zutphen**, 12 Februarij. Door het buitengewoon wassen van het water op den IJssel en de bovenrivieren, is men bevreesd geworden dat het ijs mogt losraken en heeft men derhalve als voorzorgsmaatregelen heden de brug afgenomen. Tot heden echter zit het ijs nog onbewegelijk vast en wordt de rivier nog door vele voetgangers gepasseerd. Volgens de berigten die ons omtrent ijs en water van boven geworden, ziet men hier eene massa drijfijs te gemoet, 't welk zeker nog aanmerkelijker zijn zal wanneer de Waal langer blijft zitten als de Rijn en IJssel.

— Voor ongeveer acht dagen presenteerde zich hier bij alle handelaren en neringdoenden, een persoon, voorgevende adressen op te zamelen, voor de uitgave van een algemeen Nederlandsch adresboek. Teneinde in dat adresboek te worden opgenomen, eischte die persoon eene geringe contributie, welke door de meesten betaald werd. Heden vernemen wij dat de policie nasporingen doet naar genoemden persoon, als zoude er niet het minste voornemen tot uitgave van zoodanig adresboek bestaan.

---

# Ingezonden Stukken.

Mijnheer de Redacteur!

Toen *de Nieuwsbode* de vorige week als dubbel blad verscheen, was de blijdschap algemeen in de herbergen en kroegen van het geheele land. Met het vooruitzigt dat nu al de blaauwboekjes van de geheele wereld overtollig zouden worden (want dat nu twaalf reuzenkolommen, drie maal 's weeks, zouden uitbraken al wat Nederland rijk is aan walgelijke schotschrijvers, en al wat hatelijks kon gezegd worden tegen *personen*), werden dien dag, naar men zegt, alléén in de residentie twee honderd kannen jenever *meer* gedronken!

De blijdschap was, nogtans, ijdel. Want de lezers van *de Nieuwsbode*, die alleen »schelden« en »flaauwiteiten« verwachtten, ontvingen.... wat?

Een verslag over de zeevisscherijen van *vijf kolommen*, reeds wat men noemt, voor jaar en dag in het *Weekblad van het Regt* opgenomen; en het vonnis in de zaak der gazfabrijk, *twee kolommen*, door *alle* dagbladen reeds voor vier weken in substantie medegedeeld!

De teleurstelling was bitter; maar *de Nieuwsbode* gaf spoedig *revanche*. Hij zal *nu* uitgeven een bijblad, waarin zal worden opgenomen, *dagelijks* een »onpartijdig« verslag van de verhandelingen in de Kamers; en tot staaltje hebben wij heden het eerste *Bijblad* ontvangen, dat allezins is ingerigt, om door *de lezers* van *de Nieuwsbode* te worden *verslonden*.

Als *kerschversche nieuwigheid* vinden wij er in eene Memorie van Toelichting, die door den Minister van Binnenlandsche Zaken aan de Kamer op 23 April 1854 is toegezonden.... *dus bijna een jaar oud*. Maar wat allerfrappantst is, en geen der dagbladen aan het publiek heeft medegedeeld: *de Nieuwsbode* deelt mede *het verslag van de sub-commissie over hare bevinding der voorgelegde rekening.*

Van welke rekening?

Zooals *de Nieuwsbode* het drukt: is de commissie benoemd om verslag uit te brengen over de *rekening*.... van het *aangeboden wetsontwerp*, waarbij geld wordt aangevraagd *om een stoomgemaal op den IJssel te stichten*.

Wat de Minister van Kolonien met die zaak heeft te maken, hoe daarbij van koloniale remises sprake kan zijn, in welk verband dat stoomgemaal staat tot de kolonisatie in Suriname: ik begrijp het niet; maar hoe het zij, *de Nieuwsbode* heeft zich verdienstelijk gemaakt, door publiek te maken, 't geen de Regering aan de Staten-Generaal schijnt te hebben onthouden; want bij 't wetsontwerp waarvan ik de officiële afdruk vóór mij heb, zie ik geenerlei bijlage, waarin dat verslag van die subcommissie wordt opgenomen.

Mag ik, opdat de verdienste van »*de Nieuwsbode*« in het helderst licht verschijne, u verzoeken deze opmerking in uw blad op te nemen?

's Hage, 14 Febr. Uw bestendige lezer

P. A. D.

---

# Per Telegraaf.

**Londen**, 13 Februarij. Men verneemt, dat het Engelsche leger onverwijld met 115,000 man zal vermeerderd worden, verdeeld in 100,000 man infanterie en 15,000 man kavallerie, artillerie en mariniers.

— De aankondiging van lord John Russell's aanstaand vertrek naar Weenen als gevolmagtigd minister bij de vredes-onderhandelingen, (*zie onze eerste telegrafische depêche van gister en die hieronder*) heeft een gunstigen invloed op de stemming der beurs uitgeoefend; er was een gerucht in omloop als zou er met Pruissen een tractaat gesloten zijn.

— Men deelt hier nog nader als stellig mede, dat lord John Russell binnen eenige dagen naar Weenen zal vertrekken als gevolmagtigd minister. De onder-secretaris voor buitenlandsche zaken, de heer Haymond, zal hem vergezellen.

Lord Palmerston is te Tiverton als vertegenwoordiger herkozen.

— Volgens de *Globe* zal lord Clarendon de mededeeling doen, dat de blokkade der Donau-havens onmiddellijk zal worden opgeheven; doch die van de Russische havens in de Oost-, Witte- en Zwarte Zeeën strengelijk zal worden ten uitvoer gelegd. Er is nog geene beslissing genomen omtrent den koophandel met Rusland over land.

De *Morning Herald* verklaart, dat lord Palmerston aan lord Shaftesbury eene plaats in het kabinet heeft aangeboden. De Peelisten hebben zich echter daartegen verzet wegens het strenge Protestantismus van dien staatsman.

---

**225ste Nederlandsche Staats-Loterij.**

6e LIJST. 5e KLASSE.

Uitgekomen hooge prijzen:

No. 2433 ƒ 1000.

---

# Prijs-Courant der Effecten.

**AMSTERDAM**, 14 Februarij 1855.

| **Nederland.** | Pct. | | **Rusland.** | Pct. | |
|---|---|---|---|---|---|
| Ned. W. Schuld. | 2½ | 60⅜ 1 1/16 61 | *Hope* 1798/1816 | 5 | 101½ |
| Dito Certificat. | 3 | 72⅛ [illegible] | Dito 1828/1829 | 5 | |
| Dito Dito. | 4 | 90 ¼ 90 | Cert. 1831/1838 | 5 | |
| O. I. Leening. | 4 | | Dito Dito | 4½ | 86⅜ |
| Amort. Syndic. | 3½ | 89½ | Dito *Hope* | 4 | |
| Hand.-Maats. | 4½ | | Dito *Stieglitz* | 4 | 74⅛ |
| **Belgie.** | | | Dito dito 5e Ser. | 4 | |
| Certificaten | 2½ | | Dito 1854 | 5 | 81 |
| D° *Rotschild* | 2½ | | Inschr. Assig. | 6 | 58½ |
| **Frankrijk.** | | | Certific. dito. | 6 | |
| Obligatien | 3 | | **Polen.** | | |
| **Spanje.** | | | Obligatiën | 4 | |
| Nieuwe | 1 | 17¾ 13/16 | | | |
| Dito Buitenl. | 3 | | **Oostenrijk.** | | |
| D° Binnenl. ⁵/m. | 3 | 30⅞ 31 ⅞ | Metaliek | 5 | 61 9/16 |
| Bew. Sp. Com. | | | Dito bet. Amst. | 5 | 78 5/16 |
| Amort. Schuld. | | | Dito Nation. | 5 | 65⅜ |
| **Portugal.** | | | Dito 1847 | 2½ | 81 5/16 |
| Londen nieuwe. | 5 | 87¾ 88 ¾ | Dito 1851/1852 | 2½ | 81 5/16 |
| Dito uitgest. | 4 | | | | |

Braz. bij Roths. p. s. 500, 5 pCt. 98⅜; Dito te Londen 5 pCt. 98; Mex. te Londen, 3 pCt. 20 1/16, 5/16; Dito bepaald 20 1/16, 5/16.

De markt was heden over het geheel williger met tamelijk veel affaire in binnenl. en de meeste buitenl. effecte; van de laatste waren echter Port. meer aangeboden.

FRANKFORT, 13 Febr. Metalliek, 5 pCt. 64¼; Spanje binnenl. 3 pCt. 30⅝; Dito 1 pCt. 17⅝.

LONDEN, Dingsdag 13 Februarij. Consols op t. 91¼; Spanje 1 pct. 17¾, 18; dito Certific. 4⅝, ⅝; Turksche leening 76.

PARIJS, Dingsdag 13 Februarij. Fr. 4½ pct. 95.30; 3 pct. 67.30; Sp. binn. 3 pct. 30⅝; dito 1 pct. 17; Metall. 81½.

WEENEN, Dingsdag 13 Februarij. N. Metall. 82; Leen. 106½; Nat. Leen. 85⅝; Bankactien 1007; Lombard. 100; Zilver 27½; Wissel op Londen 12.22; dito Parijs 148½.

---

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.